

Ur *Revolutionär Information* (organ för *Revolutionära Marxister*) 5-70

‘Vi har våra rötter i den svenska jorden’

En kritik av KFml:s kampanj i valrörelsen 1970

Vid förra riksdagsmannavalet, 1968, ”deltog” KFml i valkampanjen genom att uppmana sina sympatisörer att lägga ett specialskrivet valupprop i röstkuverten. I år har förbundet vuxit kvantitativt sett (och sjunkit katastrofalt kvalitativt sett) och beslutat ta steget fullt ut och delta i valrörelsen över hela landet. När detta skrivs har valrörelsen endast löpt till hälften. En fullständig värdering kan ännu inte göras. Men tendensen i KFml:s valkampanj är så uppenbar, att vi vågar oss på en summering av dess utveckling.

Inom Revolutionära Marxister har en debatt förts om agerandet i valet. Enigheten var fullständig om att valet i sig var en pseudohändelse. Organisationen var enig i synen på parlamentet som den borgerliga demokratins skraddarsydd organ, ett organ som inte gick att utnyttja som hävstång för arbetarklassens maktövertagande och byggandet av socialismen. Den proletära demokratin har sina egna representativa organ – sovjeterna. Riksdagen är och kan aldrig bli en sovjet. Kampen kräver andra medel.

Enigheten var också fullständig om att valet till parlamentet däremot går att utnyttja för revolutionär propaganda och agitation, att den ökade politisering av arbetarklassen som valrörelsen innebär, är en grogrund för att nå nya skikt inom den.

Däremot uppstod skilda uppfattningar i synen på årets valrörelse. Två linjer utkristalliserades. Den ena – majoritetslinjen – förespråkade att organisationen efter förmåga skulle utnyttja valrörelsen för sin agitation och propaganda, att sprida kännedom om sina programmatiska ståndpunkter och dra till sig nya kadrer i byggandet av det revolutionära partiet. I övrigt skulle valet ignoreras – några jippon med valupprop eller egenhändigt skrivna röstsedlar skulle inte utnyttjas. Det vore att förvandla pseudo-händelsen till något annat än vad den är.

Den andra linjen – minoritetstendensen – förespråkade utöver ovanstående aktionsprogram även en linje om *kritiskt stöd* till KFml i valrörelsen.

Argumentationen gick enligt följande: KFml är en stalinistisk organisation, men inte en renodlat stalinistisk organisation av den klassiska modellen. Den har uppstått i hägnet av kampen mot imperialismen och hämtat stark inspiration från den kinesiska revolutionen. Det finns revolutionära strömningar inom KFml vilka förde en kamp inom förbundet mot de stalinistiska tendenserna. Genom ett stöd från Revolutionära Marxister skulle dessa strömningar kunna stärkas. Vidare skulle KFml genom sin revolutionära dragning kunna verka för arbetarklassens intresse i såväl valrörelsen som eventuellt i parlamentet (om KFml uppnådde 4%, vilket i och för sig vore otroligt). Därför borde RM stödja KFml men samtidigt föra fram och åskådliggöra sin kritiska syn på de stalinistiska tendenserna.

Denna debatt i vilka olika tendenser bröt sig med varandra – något självklart i en revolutionär organisation av leninistisk typ – försiggick innan valkampanjen tagit sin början. Den ledde fram till beslut enligt majoritetstendensens linje. I det skede debatten ägde rum, måste beslutet självklart till viss del bygga på en förutsägelse) en kvalificerad gissning, av hur KFml skulle utnyttja valkampanjen. Skulle dom använda den för arbetarrörelsens revolutionära intressen? Eller skulle KFml visa sina degenerationstendenser genom att hemfalla åt de övriga partiernas överbud i den borgerliga demokratins auktionskammare?

Nu, då valrörelsen utvecklats alla sina tendenser, är det lätt att se det korrekta i RM:s linje. Majoritetstendensens analys visade sig riktig. KFml:s revolutionära dragning upphävdes omedelbart då förbundet stod inför sitt första konkreta handlande i den svenska politiken. Den

grävde fram allt det bråte som ligger kring den stalinistiska polen och försökte i valrörelsen prångla ut det till massorna i Sverige.

KFml tar inte bara sina ideal från SKP:s gamla politik, en politik som Vpk fått i arv och som troligtvis leder till att partiet pensioneras efter årets val. KFml tar även de övriga partiernas historia som sitt föredöme. ”Vi är en liten organisation” sade Bo Gustavsson, chefsideologen i KFml, vid ett valmöte i Uppsala den 5 september, ”men om vi för en riktig politik kan vi bli ett stort parti. Se på de andra partierna. De var också små i början.” Han exemplifierade detta med SAP:s historia, med att berätta att SAP under åren 1897 och 1902 endast hade en man i riksdagen, vilken förde arbetarklassens talan där. Han nämnde inte vem det var. Det var Hjalmar Branting – den främste förespråkaren för revisionismen. Eftersom endast ett parti kan bli stort om det för en riktig politik, och eftersom SAP blev stort först då revisionismen fick sitt grepp över partiet, eftersom SAP fortsätter att växa, eftersom även de andra partierna är stora, måste lockelsen att uppträda som de andra partierna vara enorm, om man antar detta synsätt. KFml har redan fallit för den lockelsen. Det är inte längre politikens kvalitet som inspirerar, utan organisationens kvantitet.

”Vi har våra rötter i den svenska jorden”, förklarade Bo Gustavsson vid samma möte. Kanske har förkärleken för den svenska jorden fått en särskild färgning av att KFml gått i enhetsfront med CUF (Centerns Ungdomsförbund) för att hävda de ”svenska självständigheten” gentemot EEC. Det är i varje fall jordromantik, ett busksocialistiskt synsätt. Men det är inte kommunistiskt. Kommunismen är en internationell rörelse, den går utöver de konstlade gränser nationalstaterna utgör, den verkar för världsrevolution. Den har inte sina rötter i ett visst lands ”jord”. Den växer fram ur de motsättningar kapitalismen skapat i sitt förfallsskede och som inneburit så mycket lidande för det arbetande folket över hela världen. Den ser inga nationsgränser, inga raser, den är internationell, världsomfattande. Genom ett tekniskt missöde avslutade KFml:s valmöte med att man sjöng ”Internationalen” (vilken International?). Det borde naturligtvis ha varit ”Du gamla, du fria”.

”För ett socialistiskt Sverige den 20 september” står det på KFml:s valaffischer. Om orden här verkligen ska betyda något, måste det innebära att KFml tror att en eventuell valseger den 20 september skulle innebära att Sverige blev socialistiskt. Felaktigheterna är här hopade på varandra. Det stadium som kommer närmast är inte socialismen, utan ett övergångsstadium som ligger mellan kapitalism och socialism, det stadium som i den marxistiska litteraturen kallas för proletariats diktatur (arbetarklassens stat). Och inte heller kan arbetarklassens maktövertagande genomföras i ett riksdagsval. Det krävs en revolution. I sina teoretiska organ, i den interna debatten inom den revolutionära vänstern, håller KFml med om detta. Men i valrörelsen säger man tvärtom. Är det så man ”tjänar folket”? Genom att bedra det med reformistiska illusioner?

Tillsammans med affischen ”För ett socialistiskt Sverige” finner man en annan KFml-affisch. På den står det: ”Bort med momsens – fri strejkrätt -stöd FNL”. Här finner vi sida vid sida två affischer som återspeglar den klassiska uppdelningen i maximi- och minimiparoller. Å ena sidan paroller som är omöjliga att förverkliga inom systemets ram, paroller som kräver ett nytt samhällssystem. Å andra sidan som utgör krav som kan förverkligas inom det kapitalistiska samhället. Denna uppdelning av programmet infördes i den internationella arbetarrörelsen genom det tyska Erfurtprogrammet 1891. Det utgjorde redan då en kompromiss mellan de revolutionära och reformistiska tendenserna inom partiet. Revolutionärerna fick ta till orda i programmets inledning. Reformisterna fick ta hand om de konkreta parollerna och det konkreta arbetet. Det är pendlingen mellan maximi- och minimiparoller, och i dragningen åt minimiparollernas ”jordbundenhet”, som vi kan finna en av källorna till reformismen och dess förmåga att suga sig fast i arbetarrörelsen.

KFml påstår sig ha funnit en lösning på detta klassiska problem. I Handlingsprogrammet från 1967 heter det: ”Vi sammanbinder därför kampen för arbetarklassens omedelbara intressen med kampen för att störta monopol kapitalets diktatur och upprätta proletariats diktatur .. Kampen för socialismen kan endast föras i etapper. Kampen för folkets dagskrav stärker arbetarklassen och försvagar den härskande monopolkapitalistiska klassen.” (*Vad vill KFml*, s. 59).

Den förbindelse som KFml påstår sig ha funnit är en utpräglad reformistisk tankegång. Genom att lägga ett antal reformer på varandra (sänk hyrorna, bort med moms, fri tandvård, fler barndaghem etc.) kommer vägen till slut att tippa över till arbetarklassens förmån och socialismen genomföras. Denna förbindelse är en förblindelse. Tanken på en övergångsstrategi, på ett övergångsprogram, vilken KFml här snuddar vid, består inte i att till det yttersta maximera minimikraven. Den består i utformandet av konkreta paroller, som griper in i arbetarklassens spontana kamp, lyfter den till ett högre stadium; genom stärkandet av arbetarklassens egna organ ger den kampen ett organiserat uttryck, och i den revolutionära situationen resulterar den i den dubbelmakt som blir hävstången för arbetarklassens maktövertagande.

KFml har redan inlett den klassiska socialdemokratins och stalinismens process, sick-sack-kursen mellan maximi- och minimikrav, där kampen för socialismen försvinner alltmer i fjärran och endast tas fram vid högtidliga tillfällen. SKP:s decennielånga fiaskopolitik skall åter tvingas på den svenska arbetarklassen. Denna politik som ledde till illusioner om den parlamentariska vägen till socialismen, till nationell småskurenhet, till en perspektivlös syn på klasskampen, till en fragmentering av den revolutionära kadern, försöker KFml nu åter ympa in i den svenska arbetarklassen. Aldrig förr har en degenerationsprocess för en revolutionär rörelse gått så snabbt som för KFml. På tre år har KFml sjunkit från en rörelse som fyllde en progressiv funktion till att bli en börda i den revolutionära kampen. Processen kommer att accelerera än snabbare i framtiden.

”Genom vår existens kan vi vrida politiken till vänster”, trodde Bo Gustavsson vid Uppsalamötet. KFml har redan nöjt sig med att vara en vänsteropposition inom systemet. Det har blivit VPK:s svans. Det är ur den synpunkten, och inte enbart ur valtaktiska perspektiv man bör se Aftonbladets entusiastiska välkomnande av KFml på den politiska arenan.

Låt oss ta ytterligare ett exempel på KFml:s agerande i valrörelsen. Liksom de andra partierna fick KFml en chans att vara med i massmedia. I TV fick man disponera ett eget femminutersprogram. Det tyckte KFml var för lite, och gnällde för det. Och det är för lite. Men för en revolutionär organisation som tidigare varit hänvisad till flygbladsutdelning, tidskriftsförsäljning och utomparlamentariskt agerande är det mycket. Det är värdefulla minuter. Från att ha naggat i samhällets utkanter når man under fem minuter in i varje svenskt hem. De minuterna måste tillvaratas. Hur gjorde KFml med sina fem minuter? Dess ordförande fick säga några allmänna fraser, en man som försökte slå näven i TV-studios bord uppmanade till stöd åt KFml och en söt studentska fick uppmana sina studerande kamrater att liksom hon rösta på KFml, ”vårt eget parti”. Programmet kunde lika gärna ha handlat om tvål eller tandkräm. Det var ett reklamprogram, inte ett agitationsprogram.

På fem minuter kan man hinna med mycket. Man kan exempelvis göra ett slagkraftigt program, där man redogör för den svenska arbetarklassen om praktiska problem som måste lösas i samband med en strejkaktion (välj strejkkommitté, var på vakt mot LO-byråkraternas manövrer, vägra börja arbeta förrän förhandlingarna har avslutats, utverka stöd och samarbeta med andra delar av arbetarklassen). Det kunde ha varit ett program som drivit den svenska klasskampen framåt.

På fem minuter kan man hinna med en snabbföreläsning om klasskampens perspektiv eller om arbetarrörelsens historiska erfarenheter eller om övergångsstrategin eller om innebörden av proletariats diktatur etc. Möjligheterna är oändliga. KFml valde den sämsta tänkbara.

Det sagda må räcka som en karaktäristik av KFml:s agerande i valrörelsen. Exemplet kunde mångfaldigas i det oändliga. Summeringen måste bli att KFml har misskött de åligganden det åtagit sig. Det har inte verkat som ett revolutionärt parti i valkampanjen. Valrörelsen innebär ytterligare ett steg i KFml:s förfallsprocess.

Historien upprepar sig, sade Marx vid ett tillfälle (18:e Brumaire). Första gången uppträder den som en tragedi, andra gången som en fars. Reformismen och stalinismen har varit en fruktansvärd tragedi för den inte] nationella arbetarklassen, inklusive den svenska. KFml:s försök att återuppliva denna politik och inmuta den för egen räkning är en fars. Men man skrattar inte gärna.